

Urząd Gminy w Somoninie

Ul. Ceynowy 21

83-314 Somonino

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY SOMONINO ZA 2024 r.

Somonino, kwiecień 2025 r.

I. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Somonino, sporządzony w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Obowiązek sporządzania analizy stanu gospodarki komunalnymi reguluje art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.), zgodnie z którym Gmina dokonuje analizy na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z ww. ustawą, analiza stanu gospodarki odpadami winna zawierać informacje o:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Niniejszą analizę zgodnie z art. 9tb ust. 3 ww. ustawy poddano publicznemu udostępnieniu na stronie internetowej BIP pod adresem: www.bip.somonino.pl.

II. Informacje ogólne

Gmina Somonino położona jest w województwie pomorskim, w powiecie kartuskim. Położona jest w środkowej części województwa pomorskiego na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego.

1. Odbiorcy odpadów

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Somonino realizowany był w ramach:

- umowy zawartej dnia 09.03.2023 r. na okres od 1 kwietnia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. z firmą: P.H.U. SANIKO Andrzej Koszałka, ul. Ceynowy 8/1, 83-300 Kartuzy – Wykonawca (ELWOZ ECO Sp. z o.o., ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice – Podwykonawca), wybranej w trybie przetargu nieograniczonego ogłoszonego w 2022 r.

W wyniku podpisanej umowy Wykonawca wykonał kompleksową obsługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zarówno, zmieszanych (pozostałych po segregacji) jak i gromadzonych w sposób selektywny, z terenu Gminy Somonino, ze wszystkich nieruchomości na których powstają odpady komunalne (z wyjątkiem nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, którzy nie przystąpili do zorganizowanego przez gminę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi). Odpady komunalne z nieruchomości, których właściciele nie przystąpili do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny być zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbierane przez firmy posiadające wpis do Rejestru Działalności Regulowanej na terenie gminy Somonino, po uprzednim podpisaniu umowy pomiędzy firmą a właścicielem takiej nieruchomości. Zakres umowy obejmował również odbieranie i zagospodarowanie odpadów gromadzonych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Zestawienie firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów z terenu Gminy Somonino, wpisanych do RDR przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Przedsiębiorca	Nr rejestrowy	Data wpisu
1.	P.H.U. SANIKO Koszałka Andrzej; 83-300 KARTUZY, CEYNOWY 8/1	3/2012	2013.02.19
2.	EKO LOGISTIK Gruba Dariusz; 84-242 Luzino, Wilczka 14	3/2013	2013.03.20
3.	ELWOZ Sp. z o.o.; 83-340 Sierakowice, Słupska 2	5/2012	2013.05.17
4.	REMONDIS Sp. z o.o.; 02-981 WARSZAWA, ZAWODZIE 18	1/2014	2014.11.20
5.	Staubach Stanisław; 77-127 Nakła, MIODOWA 10	1/2019	2019.04.12

6.	REMONDIS PÓŁNOC Sp. z o.o.; 02-981 Warszawa, ZAWODZIE 18	1/2021	2021.06.01
7.	FIRMA PRYWATNA WIELOBRANŻOWA "STACHTRANS" STANISŁAW MILEWCZYK; 84-208 KIELNO, PARTYZANTÓW KOLECZKOWSKICH 1A	1/2022	2022.09.09

W roku 2024 nie dokonano żadnego wpisu ani też wykreślenia z Rejestru Działalności Regulowanej. Przeprowadzono kontrole firm wpisanych do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (sprawdzenie spełnienia wymagań określonych dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Skontrolowano 2 firmy: Firma Prywatna Wielobranżowa „Stachtrans” Stanisław Milewczyk oraz Remondis Północ Sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości.

2. System segregacji odpadów

W roku 2024 gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Somonino funkcjonowało na podstawie przyjętych rozwiązań organizacyjnych oraz technicznych, zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Somonino, stanowiącym akt prawa miejscowego (Uchwała nr XIV/126/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Somonino oraz Uchwały nr XLIX/455/2022 Rady Gminy Somonino z dnia 21 grudnia 2022 r. - Rada Gminy Somonino w celu dostosowania przepisów miejscowych do przepisów prawa krajowego wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (zmiana w odniesieniu do definicji nieczystości ciekłych wprowadzona ustawą z dnia 7 lipca 2022 roku o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw) uchwaliła dnia 21 grudnia 2022 r. Uchwałę nr XLIX/455/2022 w sprawie zmiany uchwały w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Somonino).

Rada Gminy Somonino w celu planowanej w 2025 r. zmiany sposobu zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Somonino – odejścia od systemu workowego, uchwaliła również:

- Uchwałę nr V/42/2024 z dnia 18 września 2024 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Somonino, z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2025 r.
- Uchwałę nr V/43/2024 z dnia 18 września 2024 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Somonino, z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2025 r.

W związku z powyższymi uchwałami i ogłoszonym w 2024 r. postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego na odbierania odpadów komunalnych na okres od 01.01.2025 do 31.12.2027 r., począwszy od 2 grudnia 2024 r. przyjmowano od właścicieli nieruchomości zamieszkałych zgłoszenia zapotrzebowania na pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych. Na podstawie w/w zgłoszeń firma odbierająca odpady,

wyłoniona w ramach przetargu, dostarczała pojemniki pod wskazany adres właściciela nieruchomości. Na dzień 31.12.2024 r. przyjęto 2151 szt. takich Zgłoszeń.

Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci byli wszyscy właściciele nieruchomości (obligatoryjnie z mocy ustawy wszystkie nieruchomości zamieszkałe i fakultatywnie z mocy Rady Gminy Somonino nieruchomości niezamieszkałe: nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne).

Ustawodawca zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dniem 06.09.2019 r. wprowadził nie tylko obowiązkową segregację, ale również zmienione zostały zasady rozliczania z firmami odbierającymi odpady komunalne. Podstawę ustalenia wynagrodzenia za odbieranie i za zagospodarowanie odpadów stanowi stawka za 1 Mg odebranych i zagospodarowanych odpadów.

Zgodnie z powyższym od stycznia 2021 r. obowiązywało rozliczanie z firmami odbierającymi odpady (konsorcjum firm) „od tony” odebranych i zagospodarowanych odpadów (wcześniej ryczałt).

Właściciele nieruchomości obowiązani byli do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych (bez możliwości deklaracji zbierania ich w sposób nieselektywny).

System segregacji w Gminie Somonino oparty jest na zbiorce odpadów „u źródła” - odpady zbierane były z podziałem na 6 frakcji: papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, bioodpady, popioły i odpady zmieszane (pozostałe po segregacji).

Firma odbierająca odpady dostarczała mieszkańcom worki do odbioru papieru, metali i tworzyw sztucznych, szkła, odpadów biodegradowalnych. Mieszkańcy we własnym zakresie zobowiązani byli wyposażyć nieruchomość w pojemniki do popiołu oraz odpadów zmieszanych pozostałych do segregacji.

Harmonogramy odbioru odpadów zostały dostarczone do domów przez przedstawicieli firm odbierających odpady oraz były dostępne w Urzędzie Gminy i na stronie internetowej Gminy.

Na terenie Gminy Somonino funkcjonuje jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – PSZOK - utworzony przy Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Sławkach (Sławki 1a). W PSZOK przyjmowane są nieodpłatnie od mieszkańców Gminy Somonino odpady zbierane selektywnie:

1. szkło, papier i tektura, metale i tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe
2. odpady ulegające biodegradacji,
3. sprzęt elektryczny i elektroniczny,
4. meble i inne odpady wielkogabarytowe,
5. opony samochodów osobowych i jednośladów,
6. leki i chemikalia,

7. baterie i akumulatory,
8. popiół,
9. inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych,
10. odpady budowlano-rozbiórkowe,
11. odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
12. odpady tekstyliów i odzieży.

Od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbierana jest każda ilość odpadów komunalnych zebranych w sposób określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Somonino, z zastrzeżeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych (w tym papa w ilości 200 kg/rok oraz styropian do 1m³) powstałych podczas drobnych robót budowlanych i remontowych wykonywanych systemem gospodarczym, które są odbierane w ilości do 1 Mg na jedną nieruchomość zamieszkałą, do 20 kg/rok odpadów niebezpiecznych oraz opon samochodowych – 4 szt/rok.

Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych (dla których zadeklarowano zbiórkę w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi) można oddawać nieodpłatnie:

1. szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne,
2. odpady ulegające biodegradacji,
3. popiół.

Raz w roku prowadzona jest objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego, wystawianych przed posesją we wskazanym w harmonogramie dla danego Sołectwa dniu odbioru.

Punkt jest czynny 6 dni w tygodniu tj. poniedziałek od godz. 9.00 do godz. 16.00, wtorek od godz. 9.00 do godz. 16.00, środa od godz. 12.00 do godz. 19.00, czwartek od godz. 9.00 do godz. 16.00, piątek od godz. 9.00 do 16.00 i sobota od godz. 8.00 do godz. 13.00.

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku oraz niektórych innych ustaw, w myśl której z dniem od 1 stycznia 2025 r. nie można wrzucać odpadów tekstylnych do odpadów zmieszanych, na terenie PSZOK w Sławkach oraz przy GOPS w Somoninie zostały postawione pod koniec 2024 r. pojemniki na odzież używaną. Pojemniki są opatrzone logo Fundacji Pomocy Dzieciom DAR z Łęgowa, której misją jest niesienie pomocy dzieciom potrzebującym, których dotyka niedostatek i wykluczenie społeczne.

3. Stawki opłat

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina powinna pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbioru, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości odbiór wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, przyjmowanie odpadów przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnienie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.

Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Obowiązujące w 2024 r. stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- a) Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – nieruchomości w Gminie Somonino, na których zamieszkują mieszkańcy, obowiązująca na mocy:
 - Uchwały nr XLIX/458/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r. z mocą obowiązywania od 1 kwietnia 2023 r. (34 zł od osoby miesięcznie i 136 zł od osoby miesięcznie, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny), w przypadku odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. W przypadku kompostowania odpadów biodegradowalnych w przydomowych kompostownikach przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi wysokość zwolnienia w części z opłaty za jeden miesiąc uległa zmianie i wynosi 2 zł od osoby miesięcznie;
- b) Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – nieruchomości w Gminie Somonino, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, obowiązująca na mocy:
 - Uchwały nr XLIX/457/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r. począwszy od opłat należnych za 2023 r., w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (ryczałtowa stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zebrany w sposób selektywny wynosi 206,19 zł za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe i 824,76 zł za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,

jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny).

c) Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – nieruchomości w Gminie Somonino, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, obowiązująca na mocy:

- Uchwały XXIX/315/2021 z dnia 29 września 2021 r. z mocą obowiązywania od 1 grudnia 2021 r. (miesięczne stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zebranymi w sposób selektywny wynoszą:

- ✓ Za pojemnik 120 litrów - w wysokości 24,94 zł za jednorazowe opróżnienie pojemnika,
- ✓ za pojemnik 240 litrów – w wysokości 49,87 zł za jednorazowe opróżnienie pojemnika,
- ✓ za pojemnik 1100 litrów – w wysokości 228,61 zł za jednorazowe opróżnienie pojemnika

oraz stawki opłaty podwyższonej, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny:

- ✓ Za pojemnik 120 litrów - w wysokości 99,76 zł za jednorazowe opróżnienie pojemnika,
- ✓ za pojemnik 240 litrów – w wysokości 199,48 zł za jednorazowe opróżnienie pojemnika,
- ✓ za pojemnik 1100 litrów – w wysokości 914,44 zł za jednorazowe opróżnienie pojemnika).

Na podstawie Uchwały nr XLV/432/2022 z dnia 26 października 2022 r. miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe) uiszczana była bez wezwania, w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w terminach:

- a) za styczeń, luty i marzec - do 15 marca danego roku (za styczeń i luty z dołu, za marzec z góry)
- b) za kwiecień, maj i czerwiec - do 15 maja danego roku (za kwiecień z dołu, za maj i czerwiec z góry)
- c) za lipiec, sierpień i wrzesień - do 15 września danego roku (za lipiec i sierpień z dołu, za wrzesień z góry)
- d) za październik, listopad i grudzień - do 15 listopada danego roku (za październik z dołu, za listopad i grudzień z góry).

Opłata ryczałtowa za gospodarowanie odpadami komunalnymi (nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe) na podstawie Uchwały nr XLIX/457/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r. uiszczana była bez wezwania z góry - do 15 czerwca.

4. Działania edukacyjne

Począwszy od 2022 r. i kontynuując w 2024 r. pracownicy Firmy odbierającej odpady powiadamiali właścicieli nieruchomości o tym, że nie został dopełniony obowiązek właściwej segregacji – poprzez pozostawienie informacji pisemnej w widocznym miejscu (np. skrzynka na listy) lub poprzez przyklejenie na pojemniku lub worku nalepki w kolorze żółtym, a w przypadku drugiego naruszenia kartki czerwonej.

Dodatkowo w celu zwiększenia świadomości dotyczącej selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców pracownik Urzędu Gminy kontaktował się z właścicielem nieruchomości, który otrzymał żółtą kartkę i przeprowadzał edukację dotyczącą zasad właściwej segregacji odpadów. Na skutek przeprowadzonej edukacji przez pracownika Urzędu Gminy odpady te zostały ostatecznie odpowiednio posegregowane przez właścicieli nieruchomości.

W 2024 roku nie wystawiono żadnej decyzji w sprawie nieprawidłowej segregacji.

Gmina prowadziła również działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, m. in. poprzez zamieszczanie informacji o właściwej segregacji odpadów, zapobieganiu powstawaniu odpadów, skutecznym kompostowaniu, zasadach Zero Waste w domu i w ogrodzie na stronie internetowej Gminy oraz w lokalnej gazetce – kwartalniku Gminy Somonino (Nowine); poprzez kolportaż za pomocą firmy odbierającej odpady komunalne, wyłonionej w ramach przetargu, harmonogramów odbioru odpadów zawierających informacje i komunikat w sprawie zasad dotyczących segregacji odpadów komunalnych i pojemników na odpady komunalne, jakie będą obowiązywać w 2025 r.

Dnia 13 marca 2024 roku w Urzędzie Gminy odbyło się uroczyste wręczenie nagród w zorganizowanym przez Gminę konkursie plastycznym dla dzieci i młodzieży o tematyce odpadowej. Zadaniem uczestników było wykonanie pracy plastycznej w formie ulotki promującej zasady segregacji odpadów pt. „Segreguj z nami, walcz z odpadami”. Cel konkursu: rozpowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy na temat segregacji odpadów komunalnych oraz korzyści płynących z ich segregacji dla środowiska naturalnego i mieszkańców, a także pogłębienie wiedzy dzieci na temat zagadnień z zakresu ekologii, kształtowanie świadomości ekologicznej oraz postaw sprzyjających ochronie środowiska, rozbudzanie zainteresowań ekologicznych uczniów, wyzwalanie emocjonalnego stosunku do świata przyrody poprzez zwrócenie uwagi na problem rosnącej ilości odpadów produkowanych przez człowieka.

W dniach 9 i 10 sierpnia 2024 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Somoninie odbyły się warsztaty i wykład w ramach projektu „Zero Waste – odkryj złoto w ogrodzie i domu”. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Celem projektu było zwiększenie świadomości ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami w domu i ogrodzie wśród mieszkańców województwa pomorskiego. Dzięki działaniu zwiększona została społeczna odpowiedzialność ekologiczna a uczestnicy poznali praktyczne rozwiązania zero waste, które mogli wdrożyć w życie codzienne.

Dnia 11 października 2024 r. Gmina Somonino zorganizowała wyjazd szkoleniowy do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Chlewnicy „ELWOZ ECO”, w którym uczestniczyły

osoby zaangażowane w propagowanie działań ekologicznych w naszej Gminie (m. in. nauczyciele, pracownicy Urzędu Gminy i GPR-U Sp. z o.o., Sołtysi i Radni Gminy Somonino). Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, w skład której wchodzi sortownia i kompostownia odpadów oraz unikalny moduł do produkcji paliwa alternatywnego z odpadów, wykorzystywanego w kilku polskich cementowniach. Prześlędzono wędrowkę odpadów komunalnych i wzbogacono wiedzę na temat segregacji odpadów i potrzeby ich recyklingu.

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Somonino nie są przetwarzane odpady komunalne. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, bioodpady stanowiące odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przetworzono w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Chlewnicy, tj. Elwoz Eco Sp. z o.o., 76-230 Potęgowo.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2024 r. na terenie Gminy Somonino nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi i z tego też tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

Najważniejszą inwestycją na najbliższe lata jest:

- Rozbudowa, modernizacja i doposażenie PSZOK.

V. Ilość wytworzonych odpadów komunalnych w 2024 roku

Gmina Somonino należy do Porozumienia Międzygminnego dotyczącego użytkowania i eksploatacji składowiska odpadów w Chlewnicy (Gmina Potęgowo), gdzie na sortownię trafia większość odpadów wytworzonych na terenie gminy.

Na podstawie sprawozdań otrzymanych od firm odbierających odpady komunalne z terenu Gminy Somonino, w roku 2024 wytworzono, odebrano i zebrano następujące ilości odpadów:

Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Somonino

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1638,28
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	751,71
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	16,81
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	89,96
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	4,53
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,094
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,98
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,69
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popioły z gospodarstw domowych)	450,35
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	94,12
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	388,05
15 01 07	Opakowania ze szkła	257,81
16 01 03	Zużyte opony	14,49
	RAZEM	3 712,874

Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Somonino (PSZOK)

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	10,445
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	145,96
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	10,07
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0144
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,715
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	13,721
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,237
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popioły z gospodarstw domowych)	0,32
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	24,614
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	4,02
15 01 07	Opakowania ze szkła	10,745
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	182,955
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	115,82
17 01 02	Gruz ceglany	95,78
16 01 03	Zużyte opony	28,119
	RAZEM	644,5354

Podsumowanie:

W roku 2024 odebrano od właścicieli nieruchomości i zebrano w PSZOK łącznie **4357,4094 Mg** odpadów, z czego **1638,28 Mg** stanowiły odpady niesegregowane (zmieszane) – jest to 37,60 % ogółu odpadów. Łączna masa selektywnie zebranych i odebranych odpadów komunalnych wynosiła **2719,1294 Mg**:

- Gmina Somonino odebrała od właścicieli nieruchomości: 3 712,874 Mg odpadów, z tego odpadów segregowanych było 2 074,594 Mg a odpadów niesegregowanych (zmieszanych) 1 638,28 Mg. Wytworzono w stosunku do roku poprzedniego o

266,892 Mg odpadów więcej (w tym więcej o 122,612 Mg odpadów segregowanych i o 144,28 Mg odpadów zmieszanych).

- Wzrosła również ilość zebranych odpadów w PSZOK – zebrano 644,5354 Mg odpadów, a więc o 118,0924 Mg odpadów więcej w stosunku do roku poprzedniego.

VI. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z pobranych opłat od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Koszty obsługi systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

- Koszty poniesione przez Gminę Somonino (wydatki związane z obsługą systemu), w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. wyniosły: **4.847.906,26 zł**, z tego koszty odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniosły: **4.369.038,22 zł**.
- Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. wyniosły: **4.807.000,00 zł**.
- Różnica pomiędzy wydatkami i wpływami to: **40.906,26 zł**.

Gmina nie dofinansowała systemu gospodarki odpadami, gdyż nie było takiej potrzeby. Środki, które nie zostały wykorzystane w roku budżetowym 2024, Gmina przekazała do pokrycia kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w kolejnym roku.

VII. Liczba mieszkańców.

Liczba mieszkańców gminy (zameldowanych) w roku sprawozdawczym 2024 (stan na 31.12.2024 r.) – **10 974 osób**, wg danych z rejestru ewidencji ludności.

Liczba mieszkańców gminy w roku sprawozdawczym 2024 (stan na 31.12.2024 r.) na podstawie danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – **10 316 osób**.

Różnica pomiędzy liczbą osób zdeklarowanych a zameldowanych na terenie gminy Somonino wynika między innymi z faktu, iż osoby te mieszkają na terenie innych gmin, studiują bądź też zamieszkują poza granicami kraju (informacje uzyskiwane podczas składanych przez właścicieli deklaracji).

Na bieżąco prowadzone były działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym a także pod kątem zgłoszenia nieruchomości do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przeprowadzono weryfikacje między innymi:

- z danymi ze Zgłoszenia do ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, podczas kontroli realizacji obowiązków

właścicieli nieruchomości w zakresie gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Somonino – na bieżąco podczas kontroli właściciele nieruchomości dokonywali stosownych korekt (zgłoszenia nieruchomości do opłaty, zmiany ilości osób zamieszkujących),

- z danymi ze Zgłoszenia zapotrzebowania na pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych – na bieżąco podczas wypełniania/weryfikacji danych, właściciele nieruchomości dokonywali stosownych korekt (zgłoszenia nieruchomości do opłaty, zmiany charakteru wykorzystywanej nieruchomości, korekty ilości osób zamieszkujących).

VIII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Uchwałą nr XIV/124/2019 z dnia 5 grudnia 2019 r. Rada Gminy Somonino postanowiła, iż od 1 stycznia 2020 r. gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci zostaną również właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne z wyłączeniem nieruchomości, na których zlokalizowane są cmentarze.

Pomimo tego, że nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dokonana ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r., poz. 1648), która weszła w życie w dniu 23.09.2021 r., wprowadziła zmiany, stanowiące o możliwości wyłączenia się właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zorganizowanego przez gminę **żaden z właścicieli nieruchomości z niego nie wystąpił** – nie złożył Wójtowi Gminy Somonino pisemnego oświadczenia o wyłączeniu się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę w okresie od 01.04.2023 r. do 31.12.2024 r. W związku z powyższym nie prowadzono ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Począwszy od II kwartału 2023 r. rozpoczęto kontrole realizacji obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Somonino, które kontynuowano w 2024 r. Kontrola obejmowała w szczególności:

- stwierdzenie posiadania przez właścicieli nieruchomości umowy zawartej z przedsiębiorcą posiadającym Zezwolenie Wójta Gminy Somonino na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych,
- udokumentowanie wykonania obowiązku pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych oraz jego częstotliwości poprzez okazanie dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

Kontrola polegała na wezwaniu właściciela nieruchomości do przedłożenia dokumentów będących przedmiotem kontroli (kontrola „zza biurka”). Przeprowadzono również kontrole terenowe na terenie kontrolowanej nieruchomości.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sporządzono w 2024 r. – 420 Protokołów kontroli (417 kontroli przeprowadzono w Urzędzie Gminy i 3 kontrole w terenie). Podczas kontroli wielu mieszkańców dowiedziało się o ustawowym obowiązku posiadania umowy oraz dokumentów potwierdzających odbiór nieczystości. Poza funkcją kontrolną podjęte przez Gminę działanie miało także walor edukacyjny. Efektem było zwiększenie ilości ścieków dostarczanych przez firmy asenizacyjne do gminnej oczyszczalni ścieków.

Wzywano także właścicieli nieruchomości do wykonania obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej – w odpowiedzi na wysłane/dostarczone podczas kontroli w 2023 r. Wezwania – podłączyło się w 2024 r. 13 nieruchomości. Dodatkowych podłączeń do kanalizacji dokonali również właściciele nieruchomości skontrolowanych w 2023 i 2024 r., którym w Protokołach kontroli zalecono dokonanie przyłącza: podłączyło się w 2024 r. 6 nieruchomości.

W 2024 roku Gmina Somonino nie zorganizowała opróżniania zbiorników bezodpływowych dla właścicieli, którzy nie zawarli umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

W 2024 r. nie wydano decyzji wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dotyczy właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy).

IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno- biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy:

Masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 01 03 odebranych od właścicieli nieruchomości i poddanych procesom przetwarzania wyniosła: **1 638,2800 Mg**. Odpady te w całości zostały poddane przetwarzaniu w procesach odzysku R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11).

Masa bioodpadów o kodzie 20 01 08 i 20 02 01 stanowiących odpady komunalne (odebranych od właścicieli nieruchomości i zebranych w PSZOK) wyniosła: **778,9650 Mg** (762,1550 Mg i 16,8100 Mg).

Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych:

Masa odpadów powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych, przekazanych do składowania: **61,6759 Mg.**

Masa odpadów powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania: **640,0252 Mg.**

X. Osiągnięte poziomy

Osiągnięte przez Gminę Somonino w 2024 roku poziomy:

1. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy obowiązane są osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;
- 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Sposób obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu za 2024 rok obliczany jest na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia

3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 poz. 1530). Do obliczania poziomu zalicza się odpady komunalne z grupy 15 oraz z grupy 20 (z wyjątkiem odpadów w kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06), a także odpady powstałe z przetworzenia tych odpadów komunalnych.

Dopuszczalne poziomy do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które gmina jest obowiązana osiągnąć za rok 2024: w wysokości co najmniej 45%. **Osiągnięto poziom 48,08%**, zatem wymagany poziom został osiągnięty.

2. Poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Sposób obliczenia poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 poz. 2412). Przepisy tego rozporządzenia określały limit składowania bioodpadów do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Minister Klimatu i Środowiska nie wydał jeszcze nowego rozporządzenia określającego wartości wymaganych poziomów na kolejne lata, w związku z tym w 2024 r. poziom składowania odpadów ulegających biodegradacji nie powinien przekroczyć ostatniej określonej wartości, czyli 35%.

Dopuszczalne poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć za rok 2022 - do 35%. **Osiągnięto poziom 2,37%**, zatem wymagany poziom został osiągnięty.

3. Poziom składowania

Poziom składowania oblicza się zgodnie z zapisami art. 3b. ust. 2a-2b u.c.p.g. jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów. Osiągnięcie odpowiedniego poziomu składowania będzie wymagane od roku 2025.

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości: 30% za każdy rok w latach 2025 – 2029. **Osiągnięto poziom składowania za 2024 r.: 28,17%.**

4. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

a) Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania za 2024 r. - **181,6065 Mg,**

b) Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy za 2024 r. – **4,56%.**

Rok 2024 objęty przedmiotową analizą to rok, w którym kontynuowano obowiązki nałożone na gminy w sprawie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wprowadzonych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W 2024 roku zwiększyła się ilość odpadów zmieszanych w stosunku do roku 2023 (o 144,28 Mg), gdzie przyrost w roku 2022 względem roku 2023 wyniósł 19,66 Mg. W celu ograniczenia powstawania odpadów zmieszanych na rzecz odpadów segregowanych należy w dalszym ciągu prowadzić kampanię informacyjną oraz edukację społeczeństwa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Gmina nadal powinna podejmować działania w celu zwiększenia masy selektywnie odbieranych od właścicieli nieruchomości odpadów w celu poprawy jednorodności pozyskanych odpadów. Jednym z podstawowych warunków poprawienia jakości funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest włączenie się do jego realizacji wszystkich mieszkańców gminy. Wiąże się to z potrzebą zmiany podejścia do środowiska, w którym przebywamy, a co za tym idzie z wszechstronną edukacją ekologiczną.

Gwałtownie wzrastające wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zmuszają Gminę do podjęcia dalszych kroków w celu osiągnięcia wskaźników w następnych latach. Jednym z nich jest z pewnością zmiana sposobu zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Somonino – odejście od systemu workowego począwszy od 2025 r., a także kontrola prawidłowej segregacji odpadów.

Ważnym zadaniem dla Gminy Somonino na kolejne lata będzie dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego ich sortowania (w tym promowanie i wdrażanie idei kompostowania bioodpadów w kompostownikach przydomowych w zabudowie jednorodzinnej, gdzie efektem jest wtórne wykorzystanie bioodpadów (nawóz), ograniczenie ilości oddawanych odpadów biodegradowalnych), zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska, a także uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

z up. Wójta
Andrzej Peta
z up. Wójta

Sporządziła:

Anna Rzepczyńska

Inspektor ds. utrzymania czystości i porządku w Gminie